

SPIS TREŚCI

OD WYDAWCY / II

WSTĘP / 18

GARŚĆ DOBRYCH RAD / 20

Jak rozpoznać demona zarazy / 21

Do kogo się modlić / 26

Jakich ludzi unikać / 30

Jakich ziół i przypraw używać / 32

Jakie książki czytać / 40

Jak się modlić / 42

Jak sporządzić uniwersalne lekarstwa / 44

I ZARAZY MOROWE / 47

Trąd, najstraszliwszy dopust Boży / 48

Czarna śmierć, najgorsza z plag / 53

Kiła, czyli niemoc kurewników / 60

Tyfus, wszawa choroba albo wojenna plaga / 67

Czerwonka, czyli gówniana choroba / 72

Ospa, wielkie utrapienie matek / 76

Suchoty albo biała zaraza / 80

Cholera, niebieska śmierć / 86

Tajemnicza influenza / 91

JAK PRZETRWAĆ ZARAŻY W DAWNEJ POLSCE

- 2 **ZWIASTUNY ZARAŻY / 97**
 - Kometa pewną zapowiedzią moru / 98
 - Górne planety źle prognostykują / 104
 - Miecz ognisty i inne fenomeny na niebie / 108
 - Mgliste powietrze zarazę za sobą ciągnie / 112
 - Plagi robactwa, żab i inne osobliwości natury / 115
 - Anomalie w świecie ludzi / 119
 - Staje widomie morowa dziewica / 121
- 3 **PRZYCZYNY ZARAŻY / 127**
 - Kara zesłana przez Boga / 128
 - Planety złym ku szkodzie i karaniu nakręcać zwykłe / 135
 - Diabelska sprawka / 140
 - Powietrze zarażone smrodliwościami upiórów / 143
 - Gusła uprawiane przez baby-czarownice / 150
 - Nikczemne postępy siewców zarazy i mazaczy morowych / 156
 - Zmowa trędowatych i „spiski” homines miseri / 161
 - Złośliwe jady rozsiewane przez Żydów / 165
 - Nikczemne postępy grabarzy morowych / 171
 - Zwierzęta roznoszące zarazę / 177
 - Miazmaty zatruwające dobre powietrze / 181
 - Żywe nasiona chorobowe / 185
- 4 **JAK TRWOGA, TO DO BOGA / 189**
 - Od morowego powietrza zachowaj nas, Panie! / 190
 - Okryj nas, Matko, płaszczem swej opieki / 196
 - Święci od zarazy przeprosicie Boga rozgniewanego / 202
 - Zakreślajcie procesjami bezpieczne przestrzenie / 211
 - Krew biczowników ułagodzi gniew Pana / 216
- 5 **ODGRODZIĆ SIĘ OD ZARAŻY / 225**
 - Ucieczka z miejsca zapowietrzonego / 226
 - Kwarantanna dla przybywających z daleka / 232
 - Leprozoria dla trędowatych / 238
 - Szpitala dla zapowietrzonych i domy zarazy / 244

Izolacja domów zapowietrzonych / 252

Pochówki morowe / 257

6 MEDYCYNĄ WOBEC ZARAŻY / 267

Właściwe miejsce dla domu / 268

Utrzymanie czystości powietrza / 274

Utrzymanie czystości ciała / 277

Zdrowa i niezdrowa dieta / 282

Zdrowe alkohole i wódki przeciwmorowe / 287

Ochrona przeciwmorowa / 291

Panacea przeciwmorowe / 295

Łakocie lekarskie i osobliwe proszki / 300

Oczyszczanie organizmu chorego na dżumę / 305

Leczenie preparatami rtęciowymi / 309

Wariolizacja i wakcynacja / 312

7 NIEZWYKŁE ŚRODKI NA ZARAŻĘ / 319

Bezoar przeciwny jadowi / 320

Róg jednorożca / 324

Egzotyczne używki / 327

Amulety aptekarskie / 333

Krzyże karawakowe / 335

Krzyże, medaliki i monety przeciwmorowe / 340

Dzwony, dzwonki i armaty / 344

8 ZARAŻY W HISTORII / 346

Najsłynniejsze epidemie w dziejach / 346

Zarazy na ziemiach polskich / 349

ZAKOŃCZENIE / 352

PRZYPISY / 356

BIBLIOGRAFIA / 381

ŹRÓDŁA ILUSTRACJI / 393

INDEKS / 395